

Туган ягым-
гөллэр илэ

Борын – борын заманда, жир йөзөндө үсемлекләр дөнъясы бик ярлы, үсемлекләрнең төрлөре бик аз булган вакытта, бер авылда Гөлчәчәк исемле бик чибәр, сөйкемле, уңган – булган, тырыш, хезмәт сөючән кыз яшәгән, ди.

Бу кыз бик бәхетсез булган, чөнки аның әнисе булмаган. Гөлчәчәк үги әни белән яшәгән, ди. Үги әни кызның чибәрлегеннән, уңганлыгыннан бик көнләшкән. Шуңа күрә кыз эшне ничек кенә тырышып, жиренә житкереп башкарса да, үги әни аның бөтен эшеннән дә гаеп таба, начар сүзләр белән кимсетә торган булган. Ә Гөлчәчәк аның сүзләренә каршы дәшмәгән, түзгән, бик сабыр булган. Ләкин үги әни җае чыккан саен кызны рәнжеткән.

Көннәрдән бер көнне Гөлчәчәкнең сабырлыгы беткән : үги әнисенең чираттагы сәбәпсез рәнжетүенә түзә алмыйча, елый – елый , өйдән чыгып киткән. Кыз кая барганын да белмичә йөгөргән дә йөгөргән, бер биек тау башына менеп житкән. Гөлчәчәк тирә – якның матурлыгын да күрмәгән, елаган да елаган.

Тау башында ягымлы җил исә икән. Ягымлы җил Гөлчәчәкнең битләреннән сыйпаган, чәчләре белән уйнаган, аны юатырга теләгән. Әмма кызның инде үги ананың рәнжетүләренә түзәрлек чамасы калмаган. Гөлчәчәк җилгә : “ Назлы җилкәем, минем инде күптән мондый ягымлылыкны күргәнем юк. Син мине юатма. Минем кире өйгә әйләнәп кайтасым килми. Син мине кешеләргә матурлык, шатлык бүләк итүче итеп үзгәрт!”- дип ялварган. Җил аны бик күп орлыкларга әверелдергән.

Җил көчәйгәннән көчәйгән. Ул орлыкларны төрле якка тараткан. Бу орлыклар ерак җирләргә очып барып, уңдырышлы туфракка килеп төшкәннәр. Шифалы яңгырлар яуган, ягымлы кояш та үзенең җылысын җәлләмәгән. Аларның ярдәме белән орлыклар тишеләп чыкканнар, матур булып үскәннәр, бөреләр чыгарганнар. Ә көннәрдән бер көнне жир өсте матур ап – ак чәчәкләргә күмелгән. Чәчәкләрнең ак төсе кызның керсез, саф күңелле булуыннан килгән.

Кешеләр бу чәчәкләрнең матурлығын күреп таң калганнар, аларга карап сокланганнар һәм чәчәкләргә гөлчәчәк дип исем биргәннәр. Алар чәчәкләрне үз бакчаларына алып кайтып утыртканнар. Акрынлап гөлчәчәкләрнең төрле төсләре барлыкка килгән : кызыл, алсу һәм сары. Бу чәчәкләр безгә бик таныш булган, һәрберебезнең бакчасында үскән роза чәчәге булып чыккан. Тора – бара кешеләр бу чәчәкләрнең файдасын да белеп алганнар.

Энже чэчэк-ландыш

Миләүшә чәчәк-фиалка

Кынгырау чәчәк-колокольчик

Гөлчәчәк-роза

Тузганак

Мәк чәчәге

Бэрэнге чэчэк

Төнбоек

Энже чэчэк

Ак чәчәк-ромашка

Тузганак

Гөлжिमеш

Ак атлас
керфекләремә, **Табышмаклар**

Сары күземә карап,
Кызганмыйча
керфегемне
Тарталар санап –
санап.

(Ромашка)

Зәнгәре дә, сарысы да
Була бу чәчәкләрнең.
Салкын тигәндә шифасы
Бик күп диләр чәенең.

(Мәтрүшкә)

**Сөттэй ап – ак тамчылар
Яшел болыт астында.**

**Хуш исләрен таратып,
Жемелдиләр каршымда.**

(Энже чәчәк)

**Чәчәкләрнең иң затлысы
Ул аларның патшасы
Яратуың дәрәс булса,
Букет кына алышасы.**

(Роза)

Нечкә яшел сабакта
Юл буенда шар үскән.
Кай арада жыл искән –
Ак шар очкан да киткән.
(Тузганак)

Кызыл роза - ярату, бәхет, шатлык, сәламәтлек билгесе.

Зәңгәр ирис – ышаныч чәчәге.

Ак лилия – аклык, сафлык, камиллек символы.

Ромашка – тыйнаклык, игелек, ныклык, сабырлык билгесе.

Миләүшә чәчәге – тыйнаклык, сафлык символы.

Канәфер – азатлык, көрәш билгесе.

Лалә - изгелек, милли рух билгесе.

Тәрбияче: Чәчәкләрнең төренә генә түгел, төсләренә дә игътибар итәргә кирәк.

Кызыл – тормыш, ярату, тантана төсе.

Ал – өмет.

Сары – аерылу, хыянәт.

Күе сары – кояш, шатлык, бәйрәм, дан төсе.

Күк төсе – сафлык, тугърылык.

Ак – ихласлык, изгелек, сөөнеч, бәхет.

Күе зәңгәр – көч – егәрлек, чиксезлек, иркенлек, тынычлык төсе.

Өзмик, әйдә, чәчәкләрне.

Жылы яңгыр юып үткән
Жәяүле басу юлын.
Кочак жәеп каршы ала
Безне чәчәкле болын.

Тирбәләләр талгын жылдә
Ямь биреп туган җиргә.
Бүләк итәм, ал гөлләрне
Болыны белән бергә.

Дөнья матур кояш белән,
Болын яме – гөлләрдә.
Күкләр аяз, күңелдә яз
Туган – үскән җирләрдә.

Өзмик, әйдә, чәчәкләрне
Үссеннәр матур булып.
Уйнасыннар күбәләкләр
Шул чәчәкләргә кунып.

